

A Civil Közoktatási Platform véleménye az állam működésének további egyszerűsítésével összefüggő rendelkezésekről szóló törvénytervezet társadalmi egyeztetéséhez¹

Általános megjegyzések

A 2010. évi CXXXI. törvény szerint a társadalmi egyeztetés során **megfelelő időt** kell biztosítani arra, hogy ki tudják alakítani az érintettek a véleményüket, és **indoklást, összefoglalót és hatásvizsgálati lapot** kell a normaszöveghez csatolni. A jelen egyeztetés ezeket a feltételeket csak formálisan teljesíti.

A nyári időszakban a minimálisan előírt 8 napnál hosszabb egyeztetési időre lenne szükség.

A vitára bocsátott törvénytervezet **78 törvényt módosít, 119 §-ból áll, 46 oldal hosszúságú**. Egészen különböző területeket érint - olyanokat is, amelyek egyáltalán nem kapcsolódnak a jogszabály címéhez, hiszen például a tanulók jogosítványszerzésének támogatása semmiképpen sem tekinthető az adminisztrációcsökkentés körébe tartozónak. Ennek áttekintéséhez és megértéséhez **nem elég annyit írni az összefoglalóban, illetve az indoklásban**, hogy „A törvényjavaslat célja jelentősen csökkenteni az állampolgárok, vállalkozások adminisztratív terheit.” Az pedig nyilvánvalóan nem lehetséges, hogy például a gépjármű-vezetői képzés ingyenes biztosításának ne legyen **költségvetési hatása** - márpedig a hatásvizsgálati lapon 0 költségvetési hatás szerepel.

Fontos lenne, hogy a jogszabály-tervezetekhez valós összefoglaló készüljön, hogy ne kelljen a teljes jogszabályt átnézni ahhoz, hogy az érintettségét valaki megállapítsa, és valós indoklás is kellene, olyan részletességgel, amelyet a jogszabályokhoz a közigazgatási egyeztetés, illetve a parlamenti vita céljára készíteni szoktak. Az érdemi hatásvizsgálat pedig a jogszabályok alkalmazhatóságának elengedhetetlen feltétele.

Konkrét kifogásaink, javaslataink a törvénytervezettel kapcsolatban

7. §. A szakszervezetek véleményéhez csatlakozva elfogadhatatlannak és indokolatlannak tartjuk, hogy a köznevelési munkáltató ne legyen köteles átutalni **a szakszervezetnek a tagdíjat** a munkavállaló kérésére. Ez megnehezíti a munkavállalók alaptörvényben rögzített jogának (érdekképviselési tagság) gyakorlását.

Az intézkedés nem csökkenti számottevően az adminisztrációs terheket – hiszen a bérszámfejtés során számos levonás kiszámítása történik, általában megfelelő programok segítségével. Ugyanakkor a munkáltatói átutalás lehetőségének megszűnése a szakszervezeti tagok adminisztrációs terheit megnöveli - holott a hatásvizsgálati lap szerint „a javaslat igyekszik csökkenteni a közszférában foglalkoztatottak adminisztratív terheit is”.

Az intézkedés diszkriminatív a pedagógus-szakszervezetekre nézve, mivel néhány, a rendeletben felsorolt területtől eltekintve a munkáltatók átutalási kötelezettsége megmarad.

¹ Állam működésének további egyszerűsítésével összefüggő törvénytervezet. Bp., Miniszterelnöki Kabinetiroda, 2023.08.07. URL: <https://kormany.hu/dokumentumtar/allam-mukodesenek-tovabbi-egyszerusitesevel-osszefuggo-torvenytervezet> [véleményezési határidő: 2023.08.15.]

18., 19., 31., 34. § A közmeghallgatással fogalmilag ellentétes, ha nem lehetséges közvetlen párbeszéd a döntéshozó és az érintettek között. A személyesség a lényege ennek a jogintézménynek. A közmeghallgatás személyessége a véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlásának ad teret, átláthatóbbá teszi a döntéshozatalt, és a nyilvánosság előtti számonkérésre ad lehetőséget.

A döntéshozók és az érintettek találkozásának elmaradása a közösség által elutasított intézkedéseknél megakadályozza, hogy láthatóvá váljon az elutasítottság.

Az e-mailes véleményküldés és kérdés nehézkes, hosszadalmas, és nem teszi lehetővé, hogy az érintettek megismerjék egymás véleményét, megerősítsék vagy cáfolják, kiegészítsék a többiek érveit. Emellett a kizárólag online véleményezési lehetőség diszkriminatív is, hiszen a választójoggal rendelkezők jelentős részének nincs semmiféle informatikai ismerete, így őket ab ovo megfosztják attól a joguktól (is), hogy kérdezzenek.

A változtatás nemhogy a személyes megjelenést nem teszik kötelezővé, de az online találkozót, chatet sem. **A helyes az lenne, ha kötelező maradna a személyes meghallgatás, és kötelező lenne online lehetőséget is adni.**

A jelenlegi változtatások különösen veszélyesek **környezetvédelmi szempontból**, mivel így könnyebb lesz a környezetvédelmi és környezeti érdekeket sértő intézkedéseket hozni.

64. § (Nkt. 30/A és 35/A §)

Az intézkedés finanszírozza a **jogosítványszerzést** a gimnáziumi, szakgimnáziumi, technikumi és szakképző iskolai tanulóknak, de nem vonatkozik a szakiskolai tanulókra, akik között lehetnek, akik alkalmasak a gépjárművezetésre (pl. mozgáskorlátozottak). Ez diszkriminatív.

Az 30A és 35A paragrafusokban ismertetett lehetőséget nem tartjuk észszerűnek. Az összeget **hatékonyabban**, a tanulók és a gazdaság érdekeit jobban szolgáló, **környezetbarátabb** módon is el lehetne költeni.

Ha szinte a tananyag részévé teszik a gyakorlati oktatást azzal, hogy kifejezetten vissza kell utasítania annak, aki nem akarja igénybe venni, az a visszautasítás mértékétől függően évi **20-40 milliárd forint kiadást** jelent. Ennek az összegnek **nagy része nem is fog hasznosulni**, hiszen sokan várhatóan nem fogják megszerezni végül a jogosítványt, mivel nem tudják/nem akarják kifizetni a plusz órákat - vagy egyszerűen úgy döntenek, hogy mégsem akarják megszerezni a jogosítványt. Ha ezt szankcionálja majd a végrehajtási rendelet, az a rosszabb anyagi helyzetben lévőket elriasztja a jelentkezéstől. Sokan lesznek olyanok is, akik megszerzik így a jogosítványt, de lehetőség vagy bátorság híján soha nem fognak autót vezetni.

Környezetvédelmi szempontból sem tartjuk helyesnek az ilyen mértékű ösztönzést a jogosítványszerzésre és a gépjárművezetésre - legalább alternatívaként a **kerékpárvédelmi lehetőséget is fel kellene ajánlani.**

Nem világos, hogy az **autósiskoláknak hogyan lesz kapacitásuk** a hirtelen megnövő igények kielégítésére. Nem ismerünk hatástanulmányt sem erre, sem arra, hogy a megnövekedett igény hogyan fogja felverni a jogosítványszerzés eddig is igen magas költségeit.

2023. augusztus 15.